

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ
Заснований у жовтні 2010 р.
Виходить 2 рази на рік

ВІСНИК

ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ

СЕРІЯ

ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ

*Випуск присвячується 75-річчю Михайла Кузьмовича Наєнка,
доктора філологічних наук, професора*

ЗМІСТ

ФІЛОЛОГІЯ ЯК СПОСІБ ЖИТТЯ. До ювілею професора М.К. Наєнка 9

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ЛІТЕРАТУРНОЇ КРИТИКИ

Оляндер Л.К.

Зміст і структура книги І.М. Дзюби «Не окремо взяте життя»: до проблеми новаторства автобіографічного жанру 13

Нарівська В.Д.

Мистецтво жити як проблема культурної самоідентичності в епістоляріях Василя Стуса 18

Удалов В.Л.

Проблеми та перспективи розвитку сучасної методології науки 29

Шестакова Э.Г.

Параметри соотношения оксюморона и нонсенса 43

Никольский Е.В.

Семейная хроника: проблемы истории и теории 52

Рудакова С.В.

К проблеме изучения романтизма 65

Полежаева Т.В.

Ліричний сюжет у контексті розвитку теорії літератури 70

Програмні цілі – висвітлення результатів новітніх досліджень та досягнень філологічної науки за всіма напрямками і аспектами її розвитку та практичного застосування.

Для наукових працівників, фахівців-лінгвістів, літературознавців, перекладачів, студентів, широкого кола науковців і дослідників всіх напрямів розвитку філології.

Матеріали публікуються змішаними мовами.

Усі права застережені. Повний або частковий передрук і переклади дозволено лише за згодою автора і редакції. При передрукуванні посилання на «**Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля**». Серія «**Філологічні науки**» обов'язкове.

Редакція не обов'язково поділяє точку зору автора і не відповідає за фактичні або статистичні помилки, яких він припустився.

Журнал затверджено до друку і до поширення через мережу Інтернет за рекомендацією вченої ради Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля (протокол № 4 від 29.10.2013 р.).

Свідоцтво про державну реєстрацію
КВ № 20202-10002ПР від 18.07.2013 р.

2 (6) 2013

Городницкий Е.А. Ритм как структурообразующий фактор в произведениях белорусской классической поэзии.....	77
Раковская Н.М. Критическая рефлексия В.В. Розанова (к проблеме миромоделирования)	83
Sukhenko I. Ecoscritical challenges of Ukrainian literary studies	89
Хлыбова Н.А. Интерпретационная трансформация Дж.Х. Миллера: стратегия и тактика XX века в литературоведении.....	94

ЛІТЕРАТУРНІ ТРАДИЦІЇ: ДІАЛОГ КУЛЬТУР ТА ЕПОХ

Пахсарьян Н.Т. Некоторые аспекты генеалогии английского романа рококо (ранние романы Мариво и «Джозеф Эндрюс» Г. Филдинга).....	102
Горбонос О.В., Ващенко О.Ю. Україна як складова авторського світообразу поеми Дж.Г. Байрона «Мазепа»: синхронно-художній аспект	113
Мацапура Л.В. Традиции А. Радклиф в романе Н.И. Греча «Черная женщина»	118
Наривская В.Д., Степанова А.А. Реанимация крымского текста в романе в письмах И.С. Шмелева и О.А. Бредиус-Субботиной.....	125
Бежан О.А. Документалізм у сучасній прозі про війну: традиційний та новітній підходи до проблеми	135

ІНТЕРМЕДІАЛЬНІ ПРАКТИКИ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА

Потницьева Т.Н. Д. Дидро и Б. Франклин: граждане республики разума.....	140
Колінько О.П. Новела і музика: до проблеми художнього синтезу в малій прозі порубіжжя XIX–XX ст.	148
Храмова С.И. О музыкальности композиции литературных произведений.....	155

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕСТЕТИКИ ТА ПОЕТИКИ ЛІТЕРАТУРНОГО ТВОРУ

Любецкая В.В. Два восприятия мира: поэтика и стиль романа И.А. Гончарова «Обыкновенная история»	161
Малиновский А.Т. Идиллическое в романе И.А. Гончарова «Обломов»	171
Гусев В.А. Человек и город в русской литературе второй половины XIX – начала XX веков.....	177
Филат Т.В. «Рассказ неизвестного человека» А.П. Чехова и Петербургский текст русской литературы: проблема интертекстуальности.....	186

Редакційна колегія серії «Філологічні науки»

Головний редактор серії

В.В. Зірка, доктор філологічних наук, професор

Заступник головного редактора серії

Г.А. Степанова, кандидат філологічних наук, доцент

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР –

Б.І. ХОЛОД, доктор економічних наук,
професор

Редакційна рада

Заступник головного редактора

А.О. Задоя, доктор економічних наук, професор

С.Б. Вакарчук, доктор фізико-математичних наук,
професор

В.В. Зірка, доктор філологічних наук, професор

В.А. Павлова, доктор економічних наук, професор

О.В. Пушкіна, доктор юридичних наук

Ю.К. Тараненко, доктор технічних наук, професор

О.Б. Тарнопольський, доктор педагогічних наук,
професор

Н.П. Бідненко, кандидат філологічних наук, доцент

Н.П. Волкова, доктор педагогічних наук, професор

В.А. Гусев, доктор філологічних наук, професор

Н.В. Зінукіна, кандидат педагогічних наук, доцент

Н.І. Ільїнська, доктор філологічних наук, професор

С.П. Кожушко, кандидат філологічних наук, доцент

М.К. Наєнко, доктор філологічних наук, професор

В.Д. Нарівська, доктор філологічних наук, професор

Г.Л. Нефагіна, доктор філологічних наук, професор (Польща)

О.І. Панченко, доктор філологічних наук, професор

Н.Т. Пахсарьян, доктор філологічних наук, професор (Росія)

О.Б. Тарнопольський, доктор педагогічних наук, професор

Т.В. Філат, доктор філологічних наук, професор

В.Л. Удалов, доктор філологічних наук, професор

К.О. Вельчева (відповідальний секретар)

Гусева Е.А. Русский портретный очерк рубежа XIX–XX веков.....	195
Добробабина О.Ю. Повесть Л.Н. Толстого «Отец Сергей»: трансформация житийного жанрового канона	202
Парамонова Л.Ю. «Сапфирность неба» и «Отсвет голубой»: семантика синего цвета в лирике старших символистов.....	212
Турган О.Д. Культурно-історична універсалия ярмарку в творчості Ю. Липи.....	217
Хороб С.І. Один із когорти учнів славетного новеліста (прозова творчість В. Ткачука).....	222
Саєнко В.П. Поетика драми «Народний Малахій» Миколи Куліша	229
Газизова А.А. Концепция антигероя в рассказе М. Горького «Карамора»	237
Черноиваненко Е.М. Об одной загадке поздних романов Карела Чапека.....	242
Білик Г.М. «Циклон» і «Антициклон»: Н. Гончар versus О. Гончар.....	247
Ильинская Н.И. Тема «Бог и поэт» в творчестве Юрия Кузнецова	253
Краснобаева О.Д. Парадигма необычайного в творчестве А. Кима	259
Заверталюк Н.І. Специфіка жанру твору Павла Загребельного «Кларнети ніжності»	265
Солдаткина Я.В. Категория времени в современной русской прозе (М. Шишкин, М. Петросян, Е. Водолазкин).....	271
Миннуллин О.Р. Автор и герой в поэзии Бориса Рыжего (о специфике художественного мира лирики)	281
Гутрина Л.Д. Расслоение образа лирической героини книги стихов Е. Исаевой «Стрелочница» (2007).....	287

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИКИ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

Колтуцкая И.А. Структура языковой личности в современной антропоцентрической парадигме.....	294
Турчак О.М. Поняття «оказіоналізм» у мовознавчій літературі та його мовленнєва реалізація в українських періодичних виданнях кінця XX століття	299
Давыденко Ю.Е. Кросскультурная коммуникация как средство формирования языковой картины мира.....	306
Головань В.О. Синтаксичні засоби модерації висловлювання в дискурсі європейського парламенту	312
Приймачок О.І. Особливості відтворення прикметникових форм у перекладах з близькоспоріднених мов	316
Чепурна О.В. Особливості методичної роботи над англomовними юридичними текстами у процесі перекладу ...	321
РЕФЕРАТИ	326
НАШІ АВТОРИ	343
OUR AUTHORS	346

CONTENTS

PHILOLOGY AS A LIFEWAY. Dedicated to the jubilee of professor M.K. Naienko..... 9

TOPICAL PROBLEMS OF THEORY OF LITERATURE AND LITERARY CRITICISM

- Oliander L.K.**
Content and structure of I.M. Dziuba's book «Ne Okremo Vziate Zhyttia»
(«Not Separately Taken Life»): to the problem of autobiographical genre innovation..... 13
- Narivska V.D.**
Art to live as a problem of cultural self-definition in Vasyl Stus's epistolaria..... 18
- Udalov V.L.**
Problems and prospects of development of modern methodology of science..... 29
- Shestakova E.G.**
Characteristics of oxymoron-nonsense correlation..... 43
- Nikolskyi Ye.V.**
The Family chronicle: problems of history and theory 52
- Rudakova S.V.**
To the problem of Romanticism study 65
- Polezhaieva T.V.**
Lyrical plot in the context of development of the theory of literature..... 70
- Horodnitski Ye.A.**
The rhythm as a structure forming factor in the Belarusian classical poetry 77
- Rakovskaya N.M.**
Vasily Rozanov's critical reflection (to the problem of world modeling)..... 83
- Sukhenko I.N.**
Ecocritical challenges of Ukrainian literary studies 89
- Khlybova N.A.**
J.H. Miller's interpretational transformation: strategies of literary studies in the 20th century 94

LITERARY TRADITIONS: THE DIALOGUE OF CULTURES AND EPOCHS

- Pakhsaryan N.T.**
Some aspects of the genealogy of the English Rococo novel
(early Marivaux's works and Henry Fielding's «Joseph Andrews») 102
- Gorbonos O.V., Vaschenko O.Yu.**
Ukraine as component of author's world-image in G.G. Byron's poem «Mazepa»:
synchronously-artistic aspect 113
- Matsapura L.V.**
A. Radcliffe's traditions in N.I. Grech's novel «Black Woman» 118
- Narivskaya V.D., Stepanova A.A.**
Revival of the Crimean text in the novel in letters of Ivan Shmelyov and Olga Bredius-Subbotina 185
- Bezhan O.A.**
Documentalism in modern prose about war: the traditional and modern approach to a problem..... 135

INTERMEDIAL PRACTICES OF LITERARY CRITICISM

Potnitseva T.N. Diderot and Franklin: citizens of the Republic of Reason	140
Kolinko O.P. Novella and music: to a problem of art synthesis in short prose at the turn of the XIX–XX century	148
Khramova S.I. About musicality of literary works composition	155

TOPICAL ISSUES OF AESTHETICS AND POETICS OF A LITERARY WORK

Lubetskaya V.V. Two perceptions of the world: poetics and style of novel «A Common Story» by I.A. Goncharov	161
Malinovsky A.T. The idyllic in Ivan Goncharov's «Oblomov»	171
Gusev V.A. Human and city in the Russian literature of the late 19 th – early 20 th centuries	177
Filat T.V. «The Story of an Unknown Man» by A.P. Chekhov and the Petersburg text of Russian literature: the problem of intertextuality	186
Guseva Y.A. Russian portrait sketch at the turn of the 19 th – 20 th centuries	195
Dobrobabina O.Y. «Father Sergius» by Leo Tolstoy: a transformation of hagiographical genre canon	202
Paramonova L.Yu. «The Sapphire Skies» and «A Blue Reflection»: the meaning of blue in «the First Generation» Russian Symbolists' poetry	212
Turhan O.D. Cultural and historical universal of a fair in Yuriy Lypa's works	217
Khorob S.I. One of the great novelist's followers (V. Tkachuk's prose works)	222
Sayenko V.P. Poetics of drama «National Malakhij» by Mykola Kulish	229
Gazizova A.A. Antihero concept in Maxim Gorky's short story «Caramora»	237
Chernoivanenko Ye.M. About one mystery of Karel Čapek's late novels	242
Bilyk H.M. «Cyclone» and «Anticyclone»: N. Gonchar versus O. Gonchar	247
Ilyinskaia N.I. «God and Poet» theme in Yury Kuznetsov's works	253
Krasnobayeva O.D. Paradigm of the unusual in Anatoly Kim's works	259
Zavertaliuk N.I. Genre peculiarity of Pavlo Zahrebelnyi's Clarinets of Tenderness	265
Soldankina Ya.V. The category of time in the contemporary Russian prose (M. Shishkin, M. Petrosyan, E. Vodolazkin)	271
Minnullin O.R. Author and character in Boris Ryzhy's poetry (specifying the artistic world of lyric poetry)	281
Gutrina L.D. The stratification of the lyric heroine's image in Y. Isaeva's poetry book «Strelochnitsa» (2007)	287

TOPICAL PROBLEMS OF LINGUISTICS AND SCIENCE OF TRANSLATION

Koltutskaya I.A. Structure of linguistic personality in the modern anthropocentric paradigm	294
Turchak O.M. The concept of «occasionalism» in the linguistic literature and its linguistic implementation in Ukrainian periodicals of the late 20 th century.....	299
Davydenko Yu.Ye. Cross-cultural communication as the way of language perception of the world	306
Golovan V.O. Syntactic means of moderation of expression in the discourse of the European parliament.....	312
Prymachok O.I. Peculiarities of rendering adjective forms in translations from the closely related languages.....	316
Chepurna O.V. The aspects of English legal texts translation methodic work.....	321
SUMMARIES	326
OUR AUTHORS	346

Редактори: *О.О. Шевцова, М.С. Ярмолюк*

Комп'ютерна верстка і дизайн обкладинки – *О.М. Гришкіна*

Підписано до друку 12.11.2013. Формат 70×108/16. Ум. друк. арк. 32,20.

Тираж 300 пр. Зам. № .

Адреса редакції та видавця:

49000, м. Дніпропетровськ,
вул. Набережна В.І. Леніна, 18.
Дніпропетровський університет
імені Альфреда Нобеля
Тел/факс (056) 778-58-66.
e-mail: rio@duerp.edu

Віддруковано у ТОВ «Роял Принт».

49052, м. Дніпропетровськ, вул. В. Ларіонова, 145.
Тел. (056) 794-61-05, 04

Свідоцтво ДК № 4121 від 27.07.2011 р.